

Diskutera mera - för att bedöma och förbättra

Hur är läget i din skola eller i din kommun? För att kunna bedöma och analysera det – ta hjälp av SIRIS. Att diskutera och analysera era egna resultat är en förutsättning för att systematiskt förbättra verksamheten.

Vad vet vi om elevernas bakgrund?

Elevernas betygsresultat påverkas av många olika faktorer. För att synliggöra eventuella skillnader presenteras betygsuppgifterna i SIRIS fördelade efter bakgrundsfaktorerna: kön, svensk/utländsk bakgrund och efter föräldrarnas utbildningsnivå.

Hur ser resultaten ut fördelat efter ovanstående bakgrundsfaktorer? Skiljer sig resultaten i kommunen/skolan mot övriga jämförelsegrupper (riket, län, kommungrupp*, skola)? Finns det skillnader mellan de olika grupperna? Hur stora är de och har de förändrats över tid? Vad beror de på? Vad mer påverkar resultaten (förutom kön, bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå)? Hur arbetar kommunen/skolan för att möta eleverna utifrån deras olika förutsättningar?

Har vi en likvärdig bedömning och rättvis betygssättning?

Vid analys av eventuella skillnader mellan betyg och provresultat finns flera faktorer att beakta då relationen dem emellan inte är helt enkel att bedöma. De nationella proven ska stödja en likvärdig bedömning och rättvis betygssättning. Det är läraren som har ansvaret för att betygssätta eleven och ska ta hänsyn till alla elevens prestationer.

De nationella proven ska inte tillmätas särskild vikt vid betygssättningen av den enskilda eleven. En enskild elevs slutbetyg kan alltså avvika såväl uppåt som nedåt i relation till provbetyget. Det beror inte minst på att prov är osäkra som mätinstrument, dvs. de har en betydande felmarginal. För en enskild elev är det således inte anmärkningsvärt om provbetyg och slutbetyg skiljer sig åt. När det däremot gäller gruppjämförelser kan eventuella systematiska skillnader inte på samma sätt förklaras med provens mätfel. Skillnader som ligger utanför vad som kan betraktas som slumpmässigt, bör kunna förklaras.

Hur förhåller sig slutbetygen till ämnesprovsresultaten? Vad kan ligga bakom skillnaderna? Hur ser årets resultat ut jämfört med tidigare år? Vad beror det på? Hur arbetar vi för en likvärdig bedömning och betygssättning?

Fördelar vi resurser efter behov?

Med resurser menas här personal, kostnader, läromedel och lärarbehörighet.

Tar vår kommun hänsyn till elevernas förutsättningar vid resursfördelningen? Har fördelningen av resurser någon betydelse? Hur resonerar vi kring personalens kompetens och kompetenshöjning?

Hur arbetar vi?

Arbetsprocessen i skolan har stor betydelse för skolans och elevernas resultat. Skolans elever och personal är själva bäst på att beskriva och analysera denna process. Vilket eller vilka arbetssätt använder vi i kommunen/på skolan? Har de använda arbetssätten varit framgångsrika? Vilka är framgångsfaktorerna och hur kan vi lära oss av dem i andra sammanhang?

*Kommungrupp. Sveriges kommuners och landstings indelning av kommuner efter vissa strukturella egenskaper. Se www.skil.se.